

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема

**„Компютърни музикални игри за формиране на метроритмичен усет у
учениците в началния етап на основното образование”**
за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...

на Елена Бориславова Чучуганова

редовен докторант в Югозападен университет „Неофит Рилски“

от проф. д-р Иванка Влаева

Дисертацията на Елена Бориславова Чучуганова изследва тема с изключителна актуалност в съвременния свят и в образованието. Електронните технологии и компютърните игри са неотменна част от битието на подрастващото поколение и тяхното значение нараства. В съвременен контекст игровият подход, използван за образователни цели, намира нови средства и форми за реализация. Затова изследването на ролята и активното приложение на компютърните игри в музикалнообразователния процес безспорно заслужава адмирации. То е обусловено от недостатъчното изучаване на тематиката и важността ѝ за едно работещо и адаптивно начално образование в България в областта на музиката.

Представеният за защита дисертационен труд е с обем от 201 страници (от тях 153 са основен текст). Структурата се състои от увод, три глави, заключение, приложения и списък на използваната литература (127 източника на кирилица и латиница). В рамките на изложението са включени 16 диаграми и 13 таблици. Приложенията (общо 52) представят различни компютърни игри и анкети. Изследваният материал е систематизиран ясно и логично.

Дисертационният труд представя детайлно необходима и актуална тематика, свързана с използването на компютърни музикални игри при

формиране на метроритмичен усет в началната степен на общообразователното училище в България. В увода ясно и точно са формулирани предмет, цел, задачи и методология, а също така хипотеза и етапи на изследването. Първата глава разглежда „Компютърните игри и приложението им в обучението по музика“. В нея се проследяват подробно психологическите и педагогическите аспекти на компютърните игри. Разглежда се актуалната ситуация при тяхното прилагане в България и важен акцент в нея е анализът на разработени компютърни игри, които могат да се използват за целите на музикалното образование. Върху базата на познаване на възможностите и на работа с различни игрови модели (английски, руски и испански) се констатираат преимуществата и перспективите за много по-активното и ефективното им използване в процеса на обучението по дисциплината „Музика“ в началния етап от основното образование.

Втора глава в дисертацията се фокусира върху „Технология за развитие на музикалната способност метроритмичен усет“. В нея се разглежда генезисът, съдържанието и актуалността на метроритмичния усет. Представят се важни чуждестранни и български теоретични възгледи за него. Анализират се изискванията за формиране и развитие на метроритмичния усет в актуалните учебни програми по музика за началния етап на обучение в българското училище. Върху базата на този анализ се обосновава провеждането на експерименталното изследване с ученици, които са от трети и четвърти клас (от етапа на основното образование).

Третата глава „Експериментална проверка на резултатите от приложението на компютърни музикални игри за формиране на метроритмичен усет“ е особено ценна и приносна за дисертационния труд. Направен е анализ на резултатите от констатиращия експеримент. За целите на експерименталното обучение в нея са представени, разработените от автора шестнадесет компютърни игри (шест за приложение в трети клас и

десет – за четвърти клас), които са в съответствие с актуалните учебни програми. Анализът на резултатите от контролния експеримент показва убедително подобряването на равнището на знанията на учениците за жанр, метрум, ритъм, размер и темпо, проведен след експерименталното обучение, което използва разработени от дисертанта и целенасочено използвани компютърни музикални игри. Ясно се вижда и потвърждава, че експерименталното обучение за формиране и развитие на метроритмичен усет е повлияло положително върху получените резултати. Така докторантът доказва своята хипотеза, според която „чрез използването на компютърни музикални игри, ще се постигне по-ефективно формиране на метроритмичния усет у учениците и ще се създаде по-голям интерес в заниманието им с музика“.

Проблематиката, която разглежда Елена Чучуганова, е дисертабилна. Основните приноси на дисертационния труд са свързани: с анализ на съществуващи компютърни музикални игри за развитие на метроритмичния усет и възможностите им за приложение в началното училище в България, както и с разработване и апробиране на технология за обучение по музика в трети и четвърти клас. Тя се осъществява чрез създаване на музикални компютърни образователни игри за формиране на метроритмичен усет, които са съобразени с учебната програма по музика в началния етап на основното образование в българското училище.

Публикациите по темата на дисертацията са достатъчни и отразяват важна част от дисертационния текст. Авторефератът пълно и точно представя изследваната тематика.

По обем и съдържание дисертационният труд на Елена Чучуганова е иновационен, завършен и напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Той е адекватен на въведената проблематика и следва логиката в изследване на поставените цел и задачи. Подкрепям формулираните от

докторанта научни приноси. Като отчитам актуалността на темата и приносите на дисертационния труд, убедено предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор” в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... на Елена Бориславова Чучуганова.

София, 15 януари 2021 г.

(проф. д-р Иванка Влаева)